

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

PRIMERES ATRASATGES: 10 cèntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 40, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LA FORSA DE LA MISERIA

N'hi ha remey dels pobres vinateurs. Ells prou cridan, reclaman y's queixan: ell prou convocan meetings y's celebren en totes las regions d'Espanya, ahont creix lo cep y's desarrolla la filoxera; ell prou se desganyitan dihen que lo que 'ls congrega y lo que 'ls mou, es la fam, la miseria y la desesperació: tot intútil.

La séva es veu perduda en lo desert.

Predestinada està la nació espanyola a convertir-se mes tard ó mes d' hora en un desert; pero per aquesta classe infeliz y desesperada uns pressagis tan tristes y dolorosos s'han complertja en tota l'extensió de la paraula. La producció vinícola espanyola que sigue un dia primera riquesa de la nació es avuy deslada ruina.

No hi ha remey pels pobres vinateurs.

**

Mentre la filoxera agosta les plantacions en altre temps tan ufanoses y productives deixant comarcas enteras convertides en crinals cuberts de malas herbes, las viinyas qu'encare s'han salvat no reditjan de bon trós lo suficient pera cubrir los gastos de cultiu. Lo vi està abandonat, no val un quart. Als cellers abarrotats no s'hi presenta ningú à fer una mala demanda de un article recolectat à costa de tan immensos sacrificis.

Unicament cada trimestre compareix invariablement, impávit è insensible à tots los planys, lo recaudador de contribucions, en representació de un govern més voràs, més famé ich, més destructor que la mateixa filoxera.

—No podem pagar!—diuen los pobres pagesos.

—¿No podéu pagar?—replican los recaudadors.—Donchs prepareuvs à rebre 'ls apremis corresponents y darrera dels apremis, els embarchs, y darrera dels embarchs l'execució.

—Pero...

—No hi ha pero que valga. La ley s'ha de cumplir.

**

Que s'cumpleix la ley tributaria que grava la riquesa, mentres la riquesa subsisteix, enhorabona. Pero tractantse de una riquesa enterament perduda, una tal exigència es una infamia. Allà ahont no hi ha 'l rey hi pert los seus drets.

Una ley superior à la tributaria s'imposa à tota

consciencia humana: la llev de la vida. Ningú té dret à atentar à la existencia de la gent honrada. La pena de mort en garrot vil s'imposa als criminals de la pitjor especie, mitjansant judici públic y fallo degudament justificat. Pero la pena de mort lenta per medi de la fam y de la consciència no es lícita, ni es propia de un poble civilisat y menos quan qui's troba condemnat à sufrir-la es tota una classe social, que fins en mitj de les més terribles contrarietats té encare 'l vici de treballar; tota una classe social, en fi, que per entretenir la gana regala la terra estéril ab la suor del seu front arrancada per la fatiga y per l'angúnia.

Abusar del miserable, del pobre, del desvalgut, clama venjansa al Cel.

Y no obstant los homes cridats à fer la felicitat de la patria, ni tenen ulls per veure tanta desolació, ni tenen orelles per sentir las justas queixas dels infelissos vinicultors.

Diuen aquests:—Ja que l'cuidado de las viñas no reditua ni per guanyarnos la vida, ni per subvenir à las cargas del Estat, deixaunos dedicar al cultiu del tabaco.

—No pot ser.... de cap manera!—responen els governants. Lo monopolí del tabaco 'ns produueix tants ó quants milions de pessetas, y no podíem renuuciar à una renda tan sanejada.

Mentrestant se compra la primera materia als Estats Units, s'envenena als fumadors, y las terras de la Península quedan privadas de una producció que podria ser tan reproductiva. Salvia la renda del govern y morin los governants. La suprema aspiració del Estat no consisteix com molts podrian figurarse en mirar dels interessos dels ciutadans, sino en viure de renda. Difcilment podria trobarse una prova mes clara de aquesta explotació infame y descastada.

En totes las reunions públiques qu'en aquests últims dies s'han celebrat en diversos punts d'Espanya, en tots los que podrian nomenar-se meetings de la fam s'ha deixat sentir una véu unànim reclamant la supressió dels drets de consums que paga 'l vi al ser introïbit en los centros populosos. Estant lo vi com qui diu abandonat, los drets de consums amparau lo negoci dels sofisticadors en detriment de la salut dels veïns y principalment de las classes treballadoras. La supressió dels drets produuiria una considerable introducció de aquest article que avuy no s'pot vendre al extranger. Ab això la trista situació dels viñicultors si no s'curava del tot s'aliviaria considerablement.

Donchs aquesta solució lògica y justa també es impossible. Los drets de consums sobre 'l vi produueixen à la Hisenda tants ó quants milions, y mentres no s'trobi una compensació equivalent, es inútil pensar en la seva supressió.

—Una compensació.... Regulariseu l'administració pública, castigneu lo pressupost de gastos, suprimiu los despilfarros, prescindiu de totes las atencions pu-

rament de luxo que devoran una bona part del pressupost de ingressos, y l'hauréu trobada aquesta compensació.

Dotacions expléndidas, cessantias escandalosas, favoritismes recompensats, lo pressupost del clero que no 'ns cura de res, ja que ni siquiera 'ls que disfrutan de la bondat divina 'l petit benefici de deixarnos logran alcansar viure pobrement; lo pressupost de guerra y marina tan mal aplicat... aquí las trobareu las compensacions que necessitan los infelissos pagesos, per tenir quan menos un rosegó de pá.

—No basta això? Encare quedan los tenedors del paper de la Deuda qu'en res contribueixen als gastos del Estat, à pesar de tenir la cullita dels cupons perfectament assegurada. ¿Ha de corre ab totes las cargas la riquesa agrícola que avuy ja casi ni existeix y ha de veure's exempta de tot tribut la riquesa mobiliaria? ¿Han de pagarho tot els que treballan y no han de satisfer res enterament els que no tenen altra feyna que tallar lo cupó cada trimestre?

—Ah! Si las sufertas classes agricultoras compren guessen los seus interessos, prompte trobarian lo remey que necessitan, sens mes que apelar à las grans energies.

L'altre dia deya en Salmerón en lo Congrés:—Hi ha qu'escombrar tot això.

Decideixinse y escombrin sense contemplacions. La inmensa majoria de la nació s'posará resoltament al seu costat. Lo que no poden fer los caduchs poders actuals, ho alcansaria fàcil y exponràtnelement l'acort de tots los espanyols, dintre de las institucions repúblicanes.

P. K.

A victoria alcansada à Cuba pel general Salcedo, coronada ab la mort del cabecilla Joseph Martí, qui passava per ser la intel·ligència mes vigorosa y l'activitat mes incansable del bando separatista, ha omplert de satisfacció à tots los bons patriotas.

Nosaltres que abominem l'us de certs medis que si bé sembla que acaben les guerres ab promptitud, en realitat no fan mes que aplassarlas per un periodo mes ó menos llarg, saludem als valents soldats que han pagat als insurrectes ab l'única moneda que en les presents circumstancies té circulació legal: ab las balas dels Maüsers.

—Això pogués pagarse ab la mateixa moneda als

concessionaris que han sigut ab los seus abusos la causa primordial de la insurrecció de Cuba!

Memorable párrafo de un dels últims discursos de'n Salmerón:

«Lo país sá, no veienten nostres actes propòsits de correcció y esmena, sent elaborar en lo seu esperit la viva convicció de que 'l régime imperant en que tals vicis arrelan, no es un régime que dega derribarse, sino que deu escombrar-se, y s' escombrará!»

Un periódich de Reus que pél títul que porta y per la forma barruera ab qu' està escrit revela serho per una colla de *trompets*, ja fá temps que 'ns busca ronya, no mes pel gust de donar-se *pisto*, si pot lograr que alguna vegada 'ns fém càrrec de les sevàs tonterias y asenades.

Per primera y última ho farém avuy recomenantli que pren-gui tila si véu que 'ls números de la CAMPANA son comprats y llegits arnes que may especialment los extraordinaris que tan nerviós solein posarlos. Lo públich no ha de cessar de distingirnos perque quatre brivalls espeternequin.

Respecte al mal efecte que 'ls hi ha fet una de nostras caricaturas sobre las fortas sumas de diner enviadas á Cuba, suposant que ha vingut á desautorisarnos la brillant victoria alcansada pel general Salcedo, aixís que 'ls *trompets* se fixin en que 'l general victoriós torna á la Península, compendran tal vegada certs misteris que avuy la séva falta d' edat y d' experiéncia no 'ls permet encare penetrar. La vinguda á Espanya del héroe de Contramaestre 'ls demostrarà qu' en las cosas que tractan las personas grans, las criaturitas no han de ficars'hi.

Aquí acabriam; pero hem de retrassar una vegada per sempre certs attachs personals que 'ls *trompets* se permeten em-plear, encare que de segona ó de tercera ma.

No es cert que á la CAMPANA hi tingüem á ningú que haja may apadrinar cap monja. El *Bram de la Patria*, anys enrera va propalar aquesta especie y va tenir que menjársela. Si 'ls *trompets* troban gust en posar-se á la boca las babas dels neos y carlins, bon profit els fassin.

Es també una calumnia ben fácil de desmentir que un dels nostres amichs vaja entrar al Municipi en intel·ligència ab los monárquics. Lo Sr. Roca y Roca alcansá l' acta dels vots dels seus amichs y correligionaris del districte de la Concepció ahont resideix ja fa molts anys. Si 'ls *trompets* ó qualsevol altre detractor del nostre estimat company duptan de aquesta afirmació honrada, existeixen encare per fortuna, probas documentals irrecusables que bastan per desvaneixer tota sombra de mali-cia. En efecte, la proclamació de candidat en favor del nostre amich vá ser suscrita per sis ó setcents electors del districte, número pròximament igual al dels vots que vá obtenir el dia de l' elecció. Aquest document presentat en l' acte del nom-brament de interventors deu obrar en l' arxiu de la Junta local del Cens, y ell basta y sobra per tapar la boca á tots los detractors de un estimat company nostre que porta consagrada la seva existència á la honrada y leal defensa dels principis republicans, y al desenmascarament de tots los abusos del clé-ricalisme.

Y ara prou, que necessitén lo temps y l' espat per altres assumptos més interessants.

Escoltim á l' orella:

LO MÓN PER UN FORAT.

Veritat que 'ls llama l' atenció aixó?

Pues aixó es una nova obreta humorística que acaba de publicar nostre estimat company de redacció C. Gumà, amenisada ab dibuixos del saladíssim cari-caturista M. Moliné, y qual anurci va en lo lloc co-respondent.

Com que's tracta d' un autor de casa, que per altra part no necessita 'ls nostres elogis perque prou coneigut es del públich, no alabarém la obra, ni tocarém lo bombo en honor seu; lo que sí aconsellarém als lectors de LA CAMPANA es que, si volen veure 'l món per un forat, no deixin escapar tan magnífica ocasió.

Y ara prou. Ja estan avisats.

Encare hi ha qui discuteix si la unió republicana ha de ser en lloc de fusió, coalició regida per un di-rector.

Senyor Salmerón, per pietat, que 'ns aném fent vells y 'ns portarán al cementiri sense que haguém adelantat un pas.

Perque aquestas coses surtin bé precisa deixar-se guiar més que pels cálculs frets per las emocions. Mil-lor conceller que la intel·ligència es el cor.

Jo per la méva part no entenç altre filosofia que la següent:

—La República es la veritat, y de veritat no n' hi pot haver mes que una. —M' enten Sr. Salmerón? M' entenen vostés, se-yors centralistas?

Si sigués milionari y se m' antoixes testar á favor de una dona virtuosa y saben á qui deixaria una for-tuna?

A la dona obrera que sent jova, viuda y guapa y tenint fills menors d' edat els mantingués ab lo seu peuós trball, retxassant totas las seduccions y totas las ofertes del vici. Allí se 'ns figuraria trobarhi la virtut en tots los seus aspectes, y per aixó la recom-pensariam perque la recompensa servís d' estimul y de consolador exemple.

L' ex-redactor del *Gil Blas* Sr. Just ha publicat en alguns periódichs la carta que ha dirigit al propietari de aquell periódich Sr. Guardiola, en la qual s' hi llegeixen conceptes molt interessants.

Afirma 'l Sr. Just que dintre del *Gil Blas* hi ha ciertos elements (paraulas textuals) que por su po-sició oficial que y los haberes perciben del Estado, vense obligado á gritar, siempre que se les ordene: ¡Viva la Monarquia! grito que no contrarresta el de ¡Viva la Revolució! etc., etc.

Preñem acta de aquesta afirmació, qu' explica per boca de un testimoni irrecusab'e las farsas indignas de que vé sent víctima fá temps lo poble republicà. Ara s' comprén ab tota claretat á que obeheixen las perturbacions fomentadas pels baladreys de la revolucio-naris. Lo remítit del Sr. Just ho diu tot.

Sant Just ha tornat per casa.

Lo nostre correspolson de Masquefa, Sr. Fusala ha sufert l' extravió de una remesa de llibres, y á pesar de haver audit en queixa al Sr. Administrador de correus de Barcelona aquesta es l' hora que no ha rebut los llibres, ni contestació á las dos atentas cartas que vá dirigirli. ¿Es qué un ciutadà que 's lamenta ab rahó sobradament per faltas del servei no mereix ni l' atenció més mínima?

CARTAS DE FORA.—*Odena*.—Al últim l' arcalde no ha tingut mes remey que atenir-se á las órdes terminants del Goberna-dor de la Província, haventse inaugurat ab solemnitat lo Circu-clip federal. La fatxada del edifici estava engalanada y adornada profusament, havent reinat en la festa lo mes gran esme. ¿Y serà possible que l' autoritat local puga pahir l' arcalda que s' ha hagut de tragair si 's plau per forsa?

* * * *San Vicens de Torelló*.—Mentre uns individus presidits per l' arcalde y 'l rector anavan pel camp maleint la cuca, un traballador se dirigia tranquilament als seus quefers, y primer l' ensotanàt y després l' arcalde tractaren de obligar-lo á descubrirse y ajonollar-se, baix amenassa de posarlo arrestat y ferlo expulsar de la fàbrica ahont se guanya les caixaladas. Aquests intemperants sectaris s' han arribat á creure que tot lo mon es seu, y que tothom vé obligat a rendirlos vassallatge. Bó seria, donchs, que avants de pensar ab la cuca dels camps, procurressin exterminar la cuca de l' ira y de la superbia que portan á dintre del eos y que 'ls induixen á cometre 'ls més odio-sos atropellos contra la llibertat individual.

* * * *Mollerusa*.—No es cert, com deya un periódich car-cunda, que 'ls seus confraires hajen guanyat aquí las eleccions municipals, puig mentrels los republicans varem alcansar 73 vots, ells varen quedarse á 51. Dos regidors han portat al mu-nicipi y encare per minoria y haventse tingut de postrar davant de Sant Nocedal, implorant misericordia.

* * * *Suria*.—Tant poca vigilància s' exerceix en aquest poble y son tals els abusos que cometan uns quants pescadors de trema, que res tindria d' extrany que 'ls dits pescadors lo dia menos pensat agafessin al sub cabó de mossos, quan surt de casa séva ó del café, ab la mateixa trema, tot lo qual veuriam ab gust los pescadors de canya que 's troben privats de la sé-va diversió favorita.

* * * *Premià*.—Espirerenga desde l' cubell mísich un pare d' ànim... de canti, queixantse amargament de que en una població com la nostra de mes de 2,000 habitants, la concurredia á la iglesia se veja reduïda tot lo mes á una vintena. Y no comprén l' infelis, que per excitar los sentiments piadosos dels veihins hauria ell mateix de observar una conducta mes caritativa. L' altre dia morí de miserai en un hostal una pobla que demanava caritat, y sigue portada al cementiri dintre de una caixota feta ab quatre pots, sense que 'ls capellans se prenguessin la pena de anarli á cantar unas absoldas. ¿Será de-gut aixó que aquella infelis no tenia animeta ó que no tenia cum quibus per comprar las oracions de la iglesia? Aquestas son las prédicas que fan efecte, y no las que 's fan ab malas para-nolotas que se n' porta 'l vent.

* * * *Sant Feliu de Buixareu*.—Era bonich veure al nostre rector, jove de uns trenta anys, dirigitse á la capella de Santa Bárbara á dir la missa, ab una botija de vi al coll, un pot de llama plé de butifarras, l' escopeta y com es regular la major-dona al costat. Al revestirse per dir la missa veié que s' havia descuidat aquell cordó que se cenyixen als os y que no sé com ne dihen, (no s' va descuidar ni 'l vi ni las butifarras) y envia un exprés a buscarlo á la rectoria. Al cap de una hora y mitja torná l' exprés sense 'l cordó, perque la majordoma tenia la clau del calaxá á la butxaca. Per últim, y sens dupte per no re-tardar l' hora del àpat, se decidió á dir la missa, cenyintse 'l cos ab una beta que va deixarli l' ermitana. Se veu que aquest ensotanat vol ferse célebre aquí com va ferse'n á Vallcaneras de ahont va haver de marxar no sé de quina manera. Afortu-nadament es de aquells que diuen: «A las penas punyaladas y bons tragos de vi bó.»

* * * *Vilafranca del Panadés*.—No sembla sino que las nos-tras iglesias s' hajen convertit en teatros, traballant á compe-tencia per atreure públich. A la de Sant Francesch hi canta un coro de señoritas, ab una tipa que faria la competència á qual-sevol del Eldorado. A la de Santa Maria hi canta 'l coro 'La Violeta', entre quals individuos n' hi ha alguns que se la pintan de federals. Si en Clavé ressuscitava estich segur que tornaria a morir per no veure tanta hipocresia. —No fa gaires dies va haver-hi un principi d' incendi en l' altar major de la iglesia de Sant Francesch, qu' estava garnit de flors artificials. Lo flam de un cirvi va enarbolar tota aquella decoració postissa y de mal gust. Y l' endemà Mossén Isidro tronava desde la trona contra 'ls que atribuixen la causa del incendi á las flors de paper. Ja que las iglesias rivalisan ab los teatros, bó seria que hi hagués en totas elles un retén de bombers per prevenir fracassos, sustos y desgracias.

UN NOU ARTICLE DE PÍ Y MARGALL

Se titula *La Revolución*, y 'l publicarem fidelment tra-dubh y sense comentaris, perque no 'ls necessita. Diu aixís:

«Ajudici nostre profanar la Revolució 'ls que la portan sempre als llabis y may al cor ni al pensa-ment. La profanen els que la baladrejan per carrers

y plassas y son incapassos de realisarla. La profanen els que la desitjan sols pera la satisfacció de sos apetits y no cuidan poch ni molt de indagar lo remey dels mals que á la Patria afigeixen.

—No es la Revolució una torpe meretriu ni una desgrenyada furia; es una matrona de viril aspecte que apareix en las grans crisiis dels pobles armada de una antorxa ab la que purifica y ilumina. Obra á las nacions nous rumbos y horisons y las portab pas ferm al reynat de la justicia. A sa ven fá extremir totas las institucions caduques y derriba 'ls alcàssars en que s' encastellà l' egoisme.

—¿Cóm se la evoca? No ab crits ni ab mes ó menys fingits entusiastismes, sino espargint á la llum del dia la llum de las ideas, y esmolant á la sombra las espases. La esquivan los escàndols y las vociferacions intempestivas, bonas únicament pera que 'ls seus enemichs s' alarmin y 's previngan.

—Parlin menos de la Revolució y oírin mes los que la portan sempre als llabis; no vindrà pas á trosa de cridarla, sino de mereixerla.»

CARTA

d' un xino de Formosa á un espanyol de Barcelona

Amich: Com la cosa es pública y amagala no podém, t' aviso que ara acabém de proclamar la República. ¡La República! ¿Has sentit? Alló que aquí tant volé y per lo qual suspireu anys ha... mamantvos el dit.

Si senyor, l' hem proclamada, y siga ó no duradera, lo cert es que la bandera està formalment plantada.

Quan vam veure que la Xina —y no la voldria ofendre— ens anava á portá á vendre per no rebre mes tunyina, ¡Prou! —vam dir: —no estém per gresca. ¡L' emperadó ens abandona? Pues dém la volta rodona y ja baixa la farsa xinesca!

¿Es just que paguem lo pato en disputas de tirans? No: fémons republicans y 'n surtiém més barato. Y sense mourejarana, ni saragata ni crits, aquí 'ns tens tú convertits en nació republicana.

Suposo que als peixos grossos de la vostra comunitat al enterar-se d' aixó els caurà la fila á trossos. ¡Ja ho veuen si es neta y clara la inmensa planxa que fan! ¡Hasta 'ls xinos els están passant la mà per la cara! ¡Els xinos! Es dir, la gent mes tanca y mes criatura, la que segons s' assegura s' enganya tan fàcilment!

Nosaltres posseíhem ja la República anhelada, y vosaltres, gent bragada, us las havéu d' espinyá. ¡Divertiujos ab nosaltres, feu bròma, canteu, rigueu; pero ara, 'ls xinos, diguéu ésom nosaltres ó vosaltres?

Per supuesto que, escàmats per agenes experiencias, hem pres certas providencias que 'n' darán grans resultats. Los xinos de bon criteri han dit á la massa pública:

—No vs penséu que la República vingu á ser com un tiberi. Res de gresca pels carrers, ni bromia ni algarabía; ordre, llei, economia... y prou: no ho passat res més.

Los teixidors á teixí, los pastadors á fer pa, los obrers á treballá y 'ls ganduls... fora d' aquí. ¿Qué hi ha qui aixeca la ven y vol sé administrador? diputat ó regidor?

¡Arri! ipuntada de peu! Lo qui 'ns hagi de manar no fa cap falta que vingui; nosaltres, quan ens convingui, ja l' anirém á buscar.

Aqui á ningú s' importuna, pero al criminal se l' penja; lo qui vol traballar, menja; qui no traballa dejuna. Una familia ditzosa regida sols per la ciència: vet' aquí lo que ab paciencia esperém fer de Formosa.

No sé jo si es clar ó espés lo que acabo de d' exposá, perque aixó al últim serà lo que tassi un japonés. Pero sigan richs ó grans los nostres futurs destinos consti que al mon ja hi ha xinos que s' han fet republicans.

Saluda à n' en Salmerón,
à en Zorrilla y à n' en Pi.
y manxa com fins aquí
al tú amich:—Sam-kin-son.

C. GUMÀ.

LAS TARDES DEL CONGRÉS

están discutint los pressupostos.
Es á dir, s' está mirant ahónt y
cóm se sangrará al pobre país, y de
quina manera's distribuirá la sanch
que raji de la sangria.
Davant de set ó vuit diputats, que
per mandra d' aixecarse no s' han
mogut del puesto, un representant de
l' opinió parla contra 'l pressupost
de gastos.

Es inconcebible—diu—es incon-
cebible que aquí ahont l' agricultura està entregant l' ànima à
Deu y l' última pesseta als comissionats d' apremis; aquí
ahont no tenim camins, ni canals, ni carreteras; aquí ahont
los mestres no cobran, s' invertexi en gastos d' exèrcit, en la
paga del clero, en cosas completamente superflusas la enorme
cantitat de....

Veyent que l' orador comensa à descapellar números, los
set ó vuit diputats que l' senten sense escoltársel, s' aixecan
ab la major frescura y s' encaminan xano xano al Saló de Con-
ferencies.

**

En un grup del Saló:

—Tan mateix es definitiu que en Guerrita no vé à Madrid?
—No: totas las tentativas, totas las instancies que desde
aquí se li han fet, s' han estrellat contra la seva formal ne-
gativa.

—Quin atreviment! ¿Y no hi ha cap diputat que interpeli al
govern sobre aquest assumpte?

—Bé s' deya alguna cosa....

—Això, això es lo que convindria! ¿Ahont s' ha vist negarse
un torero à traballar davant de la flor y nata de la nació espa-
nya?....

**

En un altre grup:

—Qui juga avuy?
—Irún y Pedrós, contra 'l Manco y Gamborena.
—Bonich partit! Si acabém això aviat, no deixaré d' anarhi.
—Ah! Lo qu' es jo hi aniré tant si acabém això com si no
ho acabém. [Tindria gracia que per aquests romansos m' ha-
gués d' estar d' anar al frontón!]

—No s' pensi, que la rahó li sobra. Es ben trist que un hom
hagi de ser esclau del seu càrrec, y tingui d' aguantar ab pa-
ciencia tot aquest xorro de números, y xifras, y milions y més
milions de pessetas....

—Oh! Y milions de pessetas, de las quals nosaltres no'n
veyém ni una....

—Ha dit l' Irún y en Pedrós?....

—Contra 'l Manco y Gamborena....

**

Quatre passos més enllà:

—Qué van semblarli las carreras d' ahir?
—Sublimes! Sobre tot la segona, handicap. ¡Aquella euga
de la marquesa de Sotoverde! ¡Quin animal més preciós!
—¿Qu' es veritat això que diuhen qu' ella y 'l baró de....
—L' euga?
—La marquesa!
—Ah! Crech que sí.... Pero ¡quin coll! ¡quinas potas!
—La marquesa?
—L' euga!

**

Prop d' una finestra que dona al carrer:

—Vaja, que aquí hi corra més fresca que allí dintre.
—Y sobre tot, un no s' hi ensopeix com allà.
—¿Que hi ha entrat vosté?
—Jo! Deu me'n reguard. No he estat al saló de sessions
desde aquest dia que va haver-hi aquell escàndol.
—Quin fart de riure vaig ferm'hi!
—¡Y jo! En mitj del barullo, hasta vaig dir dugas vegadas:
¡fuera! ¡fuera!
—Caramba! Deu ser lo primer cop que haurá parlat al
Congrés....
—No: en l' escàndol de la setmana anterior també vaig dir
alguna coseta....

**

En lo buffet, menjant pastels:

—Decididament, si 'l govern no tanca les Corts aviat, jo m'
escorro ab tot dissimulo y me'n vaig al meu poble.
—Lo mateix li dich. Precisament en la capital del meu dis-
tricte la setmana que vé celebren la festa major, y m' han fet
pendonista.
—La meva dona cada dos dies m' escriu lo mateix: «Vina, no
siguis burro. A Madrid si tenen mals-de-cap que se 'ls passin.
—Primer es la família que las tonterias dels partits...
—¿Qué'n té de rahó la seva senyora!

**

Mentre tant, lo diputat d' oposició ha acabat lo discurs.
La dependència del Congrés fa sonar las campanas.

—A votar, senyors! ¡A votar!—

Los diputats deixan de menjar pastels, y de parlar de
Guerrita, y de comentar las carreras d' ahir, y d' oportunar del
partit de pilota d' avuy, y entran al saló de sessions à donar lo
seu vot.

—¡Si!... ¡Si!... ¡Si!... ¡Si!...
Y el pressupost queda aprobat per immensa majoria.

—Y... viva la Pepa!

FANTASTICH.

IU La Publicidad que 'ls fusionistas impacients à causa dels grans atropellos que cometen à províncies los cacichs conservadors, van anar à trobar à n' en Sagasta y li digueren:
—Deixinys defensar, D. Práxedes.

Y D. Práxedes els va responder:

—Paciencia, paciencia.... Hem de carregarnos de rahó.

—Això 'ns recorda—diu La Publicidad—à un conegut nostre busca-rahons é insolent, que deya:

—«Jo sempre 'm deixo donar mitja dozena de bofetades per carregarne de rahó.»

Las cosas ben meditadas,
tot home que digui això
no's carrega de rahó
pero sí de plantofadas!

L' arcalde de Madrid s' ha indisposat ab en Bosch y ab en Romero perque 'ls ministres s' empenyavan en recompensar los serveys electorals dels taruguitas concedintlos bons empleos en lo ram de consums. Segons sembla això es lo que se 'ls va prometre, y moguts per tal estimul varen traballar ab tanta afició y èxit.

Així es com se va practicant la selecció.

La Espanya se va à perder,
la culpa tiene el dinero,
los chulos quieren ser guardias
y los guardias matuteros.

Síntesis de l' últim debat parlamentari sobre las eleccions madrilenyas.

—Lo govern ha fet iniquitats; lo govern s' ha ex-
cedit; lo que ha fet lo govern no té dibuix; las ilegalitats del govern no's poden agafar ni ab pinsas.

Així parlava en Sagasta. Y al presentar los republi-
cans un vot de censura, 'l mateix D. Práxedes va
sostenir una proposició de «no hi ha lloch à deliberar.»

Qu' es com si diguéssem:—Ets un pillo, un tunante,
un perdulari.... y per lo mateix tócala, que aquí
tens un amich en tot y per tot.

Y era capellá. Y de tal manera vestit, y ab una
carta falsa del bisbe auxiliar de Zaragoza s' presen-
taba de primer à la infanta Isabel y després al Mar-
qués de las Cinquillas repartint sablassos de 500
pesetas.

A pesar de ser capellá y à pesar de anarne vestit,
lo Marqués de las Cinquillas va recelar, va demanar
referencias telegràficas al bisbe auxiliar de Zaragoza,
y armant un parany al timador ensotanat va ca-
ssarlo y entregarlo à la justicia.

En lo successiu si algú li pregunta perque's troba
à la garjola, podrà respondre:

—Cosas de aquest mon descregut é impío.... Figú-
rinse que à mí m' tenen pres per massa afició à las
missas!

A la Assamblea centralista:

Pels reparos la vam perdre
y ab reparos no vindrà....
Senyors mèus, menos reparos
y mes bona voluntat.

Los habitants de la isla de Formosa no s' han con-
format ab ferse japonesos y han proclamat la Repù-
blica.

—Si 'm vols vínam à pendre—diu l' isla plantant
cara al Mikat.

En aquestas qüestions
jo no'n surto ni m' hi fico:
però m' sembla, companyons
que al Mikat li han dat un miko.

Una observació justa y que resulta verdaderament
extranya y anòmala:

Per ajudar à n' en Sagasta à governar, els fusionis-
tas de distintas fraccions semblaven gats y gossos ba-
rrallantse sempre.

En cambi, per ajudar à governar à n' en Cánovas,
se mostran docils, obedient, y apareixen units y con-
formes en tot.

Ja que son mes complascents ab D. Anton que ab
D. Práxedes ¿no podria nombrar-se à n' en Cánovas
jefe de la fusió y donar la llicència à n' en Sagasta?

Així lo Carnestoltes polítich seria complet.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

1. XARADA.—Gra-má-ti-ca.
2. TRENCÀ-CLOSCAS.—La estrella de los salones.
3. CONVERSA.—Artesa.
4. GEROGLIFIC.—De dintre las fonts surt l' aigua.

Han endavinat las 4 solucions los ciutadans P. Puig ceva,
A. de l' Olla, Patatim-Patatim y J. M. T.; n' han endavinadas
3, E. Nomigra, León de Glizzana, Francisquet, Ll. Roig y
Cort, Germà de Maceo y A. Alvaro; finalment, n' han endavi-
nadas 2, Gall sense cresta y Barliqui Barloqui.

ENDAVINALLAS

XARADA

A mon amich Emilio Folch

—Dius que vols una xarada
difícil de desxifrar?
Està bé, amich; hu-dos-tersa
lo poderà endevinar.
com hu-dos-tres-quinta-sexta
si al teu puesto m' trobés jo.
Dirigeixli tú la hu-sis
per pescar la solució.
¿Que la trobas quatre-teresa?....
¿De la dos-cinc-sis ets tú?....
¡Tres-inversa-cinch!.... ¡sis-tres!....
japa, amunt, que això es segú!....
¿Encare no la endavinas?
Te ho diré jo; es.... la total
que tú tens de hu-dos-tercera
quarta-quinta, y punt final.

RAMONET R.

GEROGLIFICH

XXXX

LO LO

I: III

S. GRAN DE LA CANONGA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Pal de Macà, J. Torrents, Un Salta Taulells, Arreplega, F de A., G. Ián per tot, A. Suñer Cupons, Joanet Rocavert, Un Cessant-Luisa Isat, Gera à de Maceo, Barliqui Barloqui, Tonet Brufar, Pe-
re Carreras, J. Roca, P. Llaso, Nuslart Casas, y Pep de l. s. Andúm-
nas; Insertaré una cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadans Pal de Macà, J. Torrents, Un Salta Taulells, Arreplega, F de A., G. Ián per tot, A. Suñer Cupons, Joanet Rocavert, Un Cessant-Luisa Isat, Gera à de Maceo, Barliqui Barloqui, Tonet Brufar, Pe-
re Carreras, J. Roca, P. Llaso, Nuslart Casas, y Pep de l. s. Andúm-
nas; Insertaré una cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadà J. Salleutag: La poesia va molt bé: gracies.—M. B. (La Ba-
jol.) Trobem la carta excessivament confusa.—Quimef Arribé: La poesia
es fluixa.—Martiniano Tioff: Igual que l' article de vosté.—Japet
de l' Oga: De la composició de circumstancies quan varem enterar-nos' ja era tard per insertarla: lo demés hi anirà.—Jumerà: Aprofitarem
alguna cosa.—J. Staramsa: Vá bé.—Un enamorat: Flu xaja.—J. Sala
Marigó: Va bé: ho publicaré.—Simó y Duch: Idem, idem.—Salvador
Bonavia: Les trobem una mica extranyas: no 'ns acaben de fer 'l pes.—
Marangy: Va bé.—P. Torrabadella y S: Lo mateix li dihém.—J. Puig
Cassany: Idem y mil gràcies.—Diumerje: Es mansa.—J. Sunab: Re-
but lo final: lo demés no serveix.—Pepe Extraord narí. No 'ns 'ca-
de agradar.—Bernat Legulego: Aprofitarem l' idea y ab molt gust.

I JA HA SORTIT! | OBRA NOVA | I JA HA SORTIT

LO MON PER UN FORAT

HUMORADA EN VERS

PER C. GUMÀ

AB DIBUIXOS DE M. Moline

Preu: DOS ralets

Se ven à can López, en los kioscos y per tot arreu.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Centre, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 62.—BARCELONA

A ULTRAMAR Y A MADRIT

